

A z ú j b i b l i a f o r d i t á s h o z .

Kéztudomásu, hogy az ősi, sok hálával fogadott Károliféle bibliafordítás nyelvvezete már idejét melta, szavai részben elavultak s mivel Károli a korában ismert fordításokat követte, az újabb meglátásokhoz képest hibásak értelmezései is. "Az eredeti szöveggel egybe vetett és átdolgozott kiadás" a hibákon nem igen segített, sőt új hibákkal toldotta meg a régieket; készítői racionális hatás alatt nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy az isteni kijelentés emberi átdolgozáson menjen által. Jelenleg nagy bibliafordító tevékenység folyik részben hivatalos megbizásból, részben önkéntes vállalkozás következtében s még nem világos, hogy a hosszú vajudás után milyen lesz a születendő gvarnek. Egyet azonban tudunk: a hivatalos megbizás meghagyta a fordítóknak, hogy bizonyos hibákhoz, melyeket Károli tett, ragaszkodniok kell. Ma egy ilyen hibát említek: a görög pnéma és psüché szavak összekeverését s a közös lélek szóval való fordítását.

Európa összes művelt nyelvi között egy sincs, mely^{en} ezt a hibát elkövették volna. A magyar nyelv ^{szegénysége} ~~vannak bizonyos~~ sem tette azt szükségessé. A nyelvújítás kora óta van jó szavunk a pnéma fordítására, a szellem s a régi nyelven is megvolt a nyelvjárásban még ma is használt szellet, mely szavak a szél, szelel szavakból származnak s így tökéletesen megfelelnek a szelet is jelentű héber ruach és görög pnéma szavaknak. Ok tehát nem volt az összekeverésre és ma nincs ok a keverés fentartására. A lélek szót a lélekezés fogalmának kifejezésére is használják s így a szó megfelel a héber nefesnek, melyből a hitnappés, lélekzik szó származik; ugyanígy a magyar lélek szó épen olyan tökéletesen kifejezi a nefes és psüché értelmét, mint a szellem a ~~pnéma-ruach-ét~~ pnéma-ruach-ét. A szavak bibliai használata is igazolja e megfelelőséget. Ruach-pnéma jelzi a belénk fujt isteni elemet, melyet násáná-pnoé-lehellet szavak is jelölnek s így a szelelés eredetűve, a szellet és szellen /szelelet és szelelem/ a legnagyobb pontossággal jelöli a bennünk

ható és a láthatatlannal világgal bennünket összekötő, önünkkel azonban nem azonos, isteni eredetű alkotó részt. Nefes-psüché jelzi a szellemi hatás alatt élő s élettevékenvégeit folytató ént, a lelket. A régi zavarhoz ragaszkodó teológusok azzal a neveltséges érveléssel állanak elő, hogy a szellem szó használata könnyen félrevezeti az olvasókat, mivel az magyarul kísértetet jelent. De ezek a teológusok jól tudják, hogy a görög pneüma szó is jelent kísértetet, még pedig a Bibliában is; továbbá a magyar szellem szó nemcsak kísértetet jelent, hanem igen elterjedt a szellemi világot jelentő használata is, mely tények megint világosan mutatják, hogy a magyar szellem és a görög pneüma ugyanazt jelentik.

Vajjon mi lehet az oka annak az érthetetlen makacsságnak, hogy ilyen világos helyzetben is körömszakadtáig harcolnaksokan a lélek és szellem további összezavarásának érdekében s a Bibliát e ponton homályba bűrkoltan akarják hagyni? Sok komoly s tőlünk igen becsült ember van e maradiak között, kiket nincs szándékunk az igazság tudatos eltakarásával vádolni. Sokan közülük félelemből s a többségzsuggeráció hatása alatt kardoskodnak a régi hibák mellett. Én az okot emberfeletti helyen keresem. Ef.6,12 ezt mondja: "A mi küzdelmünk nem vér és hús /azaz vérből és húsból álló ember/ ellen folyik, hanem e mostani sötétségnek fejedelmei, fenhatóságai és világalkodói ellen, a rosszaság szellemi lényei ellen, kik a mennyeiekben vannak!" Nem az embereknek áll érdekében a Biblia elhomályosítása, hanem a sötétség szellemi világának, mely e kor /aión houtos/ felett uralkodik. Tudjuk, hogy sokszor elenyésző kisebbség fenn tudja tartani uralmát az emberek túlnyomó többsége felett s olyankor az egyes ember nem mer szembeszállni a többségnek mutatkozó, voltaképen elenyésző kisebbség véleményével. Az történik a bibliafordítás mindenél fontosabb ügyében is. A pneüma és psüché két külön s olykor egymással mereven szemben álló világot fejez ki, Istennak és az embernek világát. Pneumatikus és psüchikus, mint a német geistlich és seelisch egy magasabb, tiszta és egy alacsonyabb, emberi, beszennve-

zett réteget, szférát állítanak egymással szemben. A magyar nyelv-
használat szerint ez a megkülönböztetés lehetetlen, mintha az isteni
és emberi között különbség nem volna. Minden gondolat vagy ötlet,
indulat vagy törekvés a magyarban a lelki jelzőt kapja, holott ezek
között van isteni, tiszta szellemi, ördögi, tisztátalan szellemi és
emberi, tehát lelki eredetű sugallat is. A sugallatok közt különbsé-
get nem tenni, az emberit az istenivel összekeverni: sátáni érdek.
Ahol a Bibliát épen olyan emberi könyvnek tüntetik fel, mint más
könyveket; ahol az ember lelkéből felszálló gondolatot az engedetlen
hus-ember szívesen isteni sugallatnak tünteti fel; ahol a ragaszkodás
tárgya nem Jézus, hanem az emberektől készített földi szervezet, me-
lyet egyháznak neveznek: ott az emberek, kik magukat keresztényeknek-
azaz krisztusiaknak hiszik, de nem azok, kétségbeesetten ragaszkod-
nak a szellemi és lelki dolgok összezavarásához, hogy az így kelet-
kező homályban a maguk emberi találmányait isteni vagy magasabb ren-
dű kincsekként tolják embertársaikra. Ahol a zavarosban halászni
akarnak egyesek, ott szent érdek a zavar fentartása. De ahol magukat
Istennel odandó emberek élnek, ott a törekvés arra irányul, hogy a
szellemi és a lelki, az isteni és az emberit szigorúan megkülön-
böztessek, egymástól széjjelválasszák. Az ilyen bibliakutatók soha-
sem fognak ebbe belemerülni, hogy a magyar bibliafordítás ilyen zava-
rait mesterségesen és parancsszóval, történelmi történettel fentartsák.

Kovács Pál.